

prispevke in g. pekovskemu mojstru Rudolfu Smonigu. Bog plačaj vsem stotero! Tudi našemu cenjenemu učitelstvu!

Sv. Anton v Slov. goricah. Že je minulo več kot pol meseca, odkar je šlo v zaton staro leto, z njim pa tudi razni dogodki, kateri bodo ostali pri nas samo le še v spominu. Novo leto spet prvi z naglico naprej, ž njim pa se pred nami porajajo nove, in vendar tudi stare dolžnosti. Ena teh dolžnosti bi bila: širjenje katoliškega tiska. Res je in priznati nam mora vsakdo, da živimo v najtežji denarni krizi, pa vendar, ako se zamislimo v koristi in potrebo krščanskih knjig in časopisov, zlasti še v današnjih kritičnih časih, bo pač vsaka katoliška misleča družina zmogla toliko, da ostane naročena vsaj na eden katoliški časopis. Zato naj vsak zaveden antonjevski gospodar obnovi naročnino za našega starega in najzvestejšega prijatelja »Slovenskega gospodarja«. Poskrbite pa tudi, da si ga naročijo vaši sosede ter znanci, kateri še ga do sedaj niso imeli, da bo tako v novem letu res v vsaki hiši antonjevske fare stalen gost. Posebej pa se naši mladiki priporoča glasilo slovenske mladine »Naš dom«, kateri je res najcenejši mladinski list, saj stane mesečno samo 1 Din, letno 12 Din. Zlasti naši starši bi morali skrbeti, da bo njihova doraščajoča mladina naročena na ta res popolnoma mladinski list; to je tem večje važnosti v današnjih časih, ko je mladini težko najti dobre družbe in pa ko starši mnogokrat nimajo prilike poiskati svojim sinovom ter hčeram pošteno tovarišijo. Antonjevski fantje in dekleta, korajžno agitirajmo za naš mladinski list »Naš dom«! Kdor si ga hoče naročiti, se lahko oglasi vsako nedeljo in praznik tekom januarja in februarja po rani sv. maši in pred popoldanskimi večernicami v čitalnični sobi v Cerkvenem domu, kjer dobi eno številko na ogled. Sporoča se tudi vsem naročnikom »Slovenskega gospodarja«, kateri ne znajo napisati položnice ali pa nimajo pri rokah črnila (ker položnica mora biti pisana s črnolom), naj ob istem času pride v čitalnično sobo, kjer se mu bo drage volje ustreglo. — Še nekaj! Naša cerkvena knjižnica že precej časa posluje in ima sedaj okrog 500 različnih knjig. Kdor si ne more naročiti kakšnega katoliškega lista, se lahko za malenkostno od-

škodnino (5 Din letno) posluži naše knjižnice. Zlasti staršem se priporoča, da svoji mladini tem potom preskrbijo dobro čtivo. Zavedajte se, da ste pred Bogom odgovorni tudi za to, kakšno čtivo ima vaša mladina, ker tisk je ona velesila, čigar vplivu posebno mladina najprej podleže. Zato, Antonjevčani, na delo za okrepitev in utrditev prave srčne izobrazbe naše mladine potom katoliškega čtiva!

Sv. Barbara v Slov. goricah. V Spodnji Koreni pri novi cesti je zatisnila svoje oči mlada žena in posestnica Rozika Vogrin, stara šele 29 let. Bila je žrtev materinstva. O njeni priljubljenosti je pričal njen pogreb, katerega se je udeležilo obilo ljudstva. Rajna Rozika je bila vesele narave, rada je pela ter se šaljila. Zapušča malega triletnega sinka, globoko potrtega moža, mater ter sestre in brata. Vsem naše najgloblje sožalje! — Niso še utihnili zvonovi za rajno Roziko, ko so pričeli zvoniti drugi ženi Liziki Nežman, rojeni Orešec, posestnici v Jablanah, ki je tudi postala žrtev materinstva in zastrupljenja krvi, stara šele 32 let. Rajnica se je ob lanskem pustu omožila iz lepe martinske župnije k nam. Takrat pač ni slutila, da se bo vračala čez leto na svoji zadnji poti nazaj v svojo rojstno župnijo. Zelenela pa je, da počiva na martinskem mirodvoru. Orešec-Mulečevi rodbini naše iskreno sožalje! — Poživili smo zopet tukajšnjo kmetijsko podružnico. Prišel se je v šoli kmetijski tečaj, katerega smo si že davno želeli; želimo čim večjega obiska in obilo koristi našim možem in fantom od njega. — Treba bo obnoviti naročnino za naše časopise, zlasti še za »Slovenskega gospodarja« in za Mohorjeve knjige. Vzajemna zavarovalnica nam je poslala lepe koledarje, zato ji bomo pač poverili vse vrste zavarovanja. Podružnica Jeruzalemskega opla hira vsled mraza. Grede njeni člani raje v cerkev, kjer je vsekakor bolj toplo. Bliža se že pust, pa se nihče ne oglasi za kandidata v zakonski jarem. Tega je kriva kriza, ki razsaja po naših hišah.

Gornja Radgona. Tukajšnje godbeno društvo »Mura« je imelo v nedeljo dne 6. januarja svoj letni občni zbor. Kapelniško mesto je prevzel domačin gospod Fr. Grand. Društvo bo proslavilo letos dne 4. avgusta desetletnico svojega obstoja v zvezi z veliko tombolo, ka-

Oglas je reg. pod št. 23702 od 19. XI. 1934

tere čisti dobiček se bo uporabil za nabavo novih instrumentov, katere društvo nujno potrebuje. Nadalje se namerava društvo korporativno udeležiti letošnjega evharističnega kongresa v Ljubljani. Za Velikonoč bo pa naštudiralo instrumentalno sv. mašo od Haydna. — Na novega leta dan smo pokopali mater tukajšnjega organista Katarino Vučko. Na zadnji poti jo je spremljala velika množica ljudi. Ob odprtem grobu se je poslovil v lepih besedah bogoslovec g. Lojze Kovačič. Mešani zbor ji je zapel »Nad zvezdami« in moški zbor »Blagor mu«. Naj počiva v miru!

Stavešinci. Dne 11. t. m. nam je zakrila zemlja 65letnega Jožefa Polak. Za njim ne žaluje samo draga mu žena in otroci, ampak tudi njegovi sosedi, mnogi prijatelji in znanci. Po poklicu je rajni bil krojač ter je svoje delo izvrševal zelo marljivo, vestno in za malo plačo, zato ga bodo ukožnejši sloji težko pogrešali. Bil je nad vse miroljubnega značaja in šaljive narave. Se v minulem letu se je proti dopisniku izrazil, da je že dodeljen k »marškompaniji«, spominjajoč in zvedajoč se, da bo treba kmalu prebiti bojno črto med totranskim življenjem in večnostjo. Dragi Jožef, ker si bil opremljen za ta nevarni boj z najboljšimi sredstvi, trdno upamo, da si do-

Najmanjši pritlikavec se je mudil leta 1837 v Parizu. Bil je 70 cm visoki Matija Gallia. Iz Pariza se je podal kot izboren goslar na potovanje po Italiji in Nemčiji. Dobro je govoril nemški in so ga slavili kot umetnika na gosli v Berlinu ter v Monakovem. Pozneje je poročil 80 cm visoko Rožo Pavlovani iz Benetk.

Zanka iz žice in debel kos leda.

Če ovijemo krog debelega kosa ledu žično zanko in privežemo na spodnjem koncu utež, se led raztopi radi teže, a zgoraj zopet zamrzne. Na ta način prereže zanka led, vtež pade na tla in kos ledu ostane vendar cel.

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

V Vinkovi odsotnosti se je pripeljal h Katiču imovit živinski prekupec in krčmar Grga Pasarič iz Stenjevecu blizu Zagreba. S Katičem sta bila dobra znanca, da — prijatelja radi skupnih trgovskih poslov. Katič se je redno oglašil na povratku iz Zagreba v gostilni pri Pasariču, katerega so nazivali vsi Stenjevecani »naš kum«.

Grga je že bil večkrat Katičev gost, saj je kupoval z njegovim posredovanjem štajerska vina, ki so prijala zagorskim grlom bolj nego hrvaška vinska plehkoba.

Grga Pasarič je bil mož 40 let, postaven, mustasu. Gledal je neodkrito, potmuljeno in težko je bilo uganiti: če se šali, ali so njegove besede istina. Spločast, bahavega obnašanja in neprijetno kričavega glasu ugled je užival, bil je na glasu bogataša in ti so bili po zagorskih selih tudi v starejših časih bolj redke

3 prikazni. Poznali so ga štajerski in hrvaški živinorejci s sejmov, kjer je kupoval na veliko in tudi pri likofih ni bil umazanec. Poleg živine je barantal z vinom in zalagal zagorske krčmarje s štajersko kapljo. Nikomur ni bil dolžan, plačeval je kupljeno blago in takemu stricu nikdo ne hodi s poti.

Tokrat je bil Pasarič posebno židane volje. Za gospodinjo je imel cele koše najglasnejšega priznanja ter pohvale, Veroniki se je nasmihal, jo pogledoval razigrano in če je le bilo mogoče, se je je dotaknil in menil na glas, kolika sreča zanj, da mu streže devojka vseh devojk, kakor ji ni para po celem Zagorju.

Pasariču se ni prav nič mudilo domov. Povabilu na prenočitev se je odzval rad. Par ur čez polnoč sta kramljala z gospodarjem in mati Katička si niso obe-tali od teh dolgoveznih pomenkov ničesar dobrega.

Kričavi gost se je odpeljal šele drugo predpoldne in koj po odhodu je zvedela gospodinja, da sta v noči zbarantala z možem za Veroniko.

Vest o oblubi Veronike Grgi, matere ni presenetila, pač pa presunila do ihtečih solz, katere je prikrila pred možem, ki ni trpel ugovorov ter pomislekov in še najmanj pa od ženske strani.

spel srečno do cilja zmage in venca slave. Bo di Ti zemljica lahka! Preostalim najgloblje sožalje!

Ljutomer. Naša župnija namerava postaviti našim fantom, ki so padli v vojni, skromen spomenik. V ta namen se je osnoval poseben odbor. Glede oblike in kraja spomenika še ni končnega sklepa. V mestu ni primerne prostora, za večji spomenik ne bo sredstev, na pokopališču ali kje v bližini cerkve bi bil še menda najprikladnejši prostor. O tem bo odločal poseben odbor. Sedaj prosi odbor, da njegovi domači vsakega vojaka, ki je padel v svetovni vojni, prijavijo župnijskemu uradu, da bomo najprej ugotovili imena in število padlih iz naše župnije. Ako ne bo sredstev za spomenik, se bodo na marmorne plošče vklepala samo imena padlih. Te plošče bodo vzdane na pokopališču ali v bližini cerkve. Tako bodo tudi padli vojaki iz naše župnije prišli do skromnega spomina. — Naše mestno pokopališče namerava naša mestna občina letos preurediti. Naredila in nasula se bodo nova pota. Je res že potrebno.

Fram. Umrli je na Požegu dne 10. januarja Franc Klavž v 74. letu. Bil je dober oče, značajan in skrben gospodar, od začetka v načelstvu Kmečke hranilnice in od mladosti naročnik »Slovenskega gospodarja«. Naj počiva v miru, sožalje potrti družini in sorodnikom! — Boštjan Štern, kovač v Framu, enako soustanovitelj in član Kmečke hranilnice, je v petek dopolnil 70. leto svoje starosti. Naj Bog ohrani neustrašenega in včasih tudi šaljivega moža še mnogo let njegovi družini in v vrstah čitateljev »Slovenskega gospodarja« in drugih dobrih listov.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. (Zasluzna vzgojiteljica.) Ze več let smo se starši šolarjev bali, da naši mali izgube odlično učiteljico; zdaj se ta bojazen spoľnuje in vidimo, da se gdč. Marija Osenjakova ne bo več vrnila v šolo, kateri je posvetila polnih 38 let in je samo na naši domači šoli delovala celih 25 let. Dolgo dobo je ravno najmanjše ona uvajala v šolsko življenje; in ker ni samo otroke učila šolskih predmetov, ampak jih je zlasti tudi lepo vzgajala ter deco kar mimogrede uvajala v versko življenje, zato so vsi skrbni starši bili hvalešni, ko so svoje malčke njej izročali. Moč

za vse veliko potrpljenje, ki ga je potrebovala na cente v tej dolgi dobi, pa je zajemala pri samem božjem Vzgojitelju in Prijatelju otrok v najsvetejšem Zakramentu, kjer je bil tudi njen najljubši prostor izven šole. Zdaj ko je že en cel rod šel skozi njene materinske dobrotne roke, se pač spodobi, da se ji tu javno zahvalimo za ves njen veliki vzgojni trud in mnoge neprijetnosti, ki so bile s tem zvezane, v prid naši deci. Dal ji Bog še dolgo uživati zaslužen pokoj, potem pa prelepo plačilo v nebesih! Ne moremo pa zamočati, kako nas je užaloštilo, ko smo izvedeli, da so jo sedanji mogočnjaki v šolskem odboru naravnost ven vrgli iz njenega stanovanja, kakor kako pritepeno ciganko. Čudne pojave o dostojnosti in hvalečnosti spričuje to ravnanje. Naj bo gospodična prepričana, da je vse njene dobre šolarje in starše tako ravnanje bolelo, ter jo zato še bolj cenijo in ljubijo.

Medvece pri Majšperku. Znana je tovarna strojil Hamre pri Majšperku, čije lastnik je rojak iz čehoslovaške republike. Velepospotovani gospod tovarnar je kot božično darilo za revne otroke šolskemu vodstvu v Majšperku poklonil 1000 Din, vsak tovarniški delavec pa je prejel kot božično darilo 100 Din. Najlepša zahvala gospodu tovarnarju! — Naša medvečka dekleta in fantje iz Sesterž, namreč mešani cerkveni pevski zbor, se je dobro odrezal: tako gre glas po majšperški fari. Ko je prvič nastopil na koru v nedeljo dne 13. januarja pri rani službi božji in ob 10. uri, je tako lepo zapel, da bi človek samo poslušal. V tem oziru gre pohvalno priznanje gospodu organistu v Majšpergu, ki je ta mladi cerkveni pevski zbor organiziral in izvežbal. Upamo, da bo ta pevski zbor lepo napredoval ter ostal zvest svojemu smotru.

Ptujska gora. Smrt nam je pokosila gospo Marinič iz Bolečke vasi, pridno in skrbno gospodinjico. Zapustila je v tej solzni dolini moža Franca in edino hčerko Pavliko. Ona se je pa preselila k ljubemu Bogu, da prejme plačilo za ves svoj trud. Upamo, da uživa boljše veselje, kakor v tej solzni dolini. Kljub slabemu vremenu jo je spremljala velika množica ljudi na njeni zadnji poti. Pevski zbor je zapel pod vodstvom g. organista Janka Mohorko lepe žalostinke pokojni v slovo. Komaj so gorski

zvonovi zapeli pesem rajni Mariničevi, že pride druga novica, da je izdihnil svojo blago dušo Anton Znidar, kovač v Doklecih. Zapuстил je globoko žalujočo ženo Marijo. Ker v tretje gre rado, je še izdihnil svojo dušo mali fantek Tonček Arbejter. Dolgo že ni bilo v naši župniji tega slučaja, da bi bili kar naenkrat trije mrliči. Zato pa imejno vsak dan pred očmi smrt, ker ne vemo ne ure in ne dneva!

Lahonci. Tukaj je umrla dne 5. januarja gospa Ana Prašiček v starosti 77 let. Pokojna je bila žena stare korenine, kakoršnih je sedaj že malo. Bila je izkušena svetovalka v marsikateri sitni zadevi, dovolj naobražena in dolgoletna naročnica »Slovenskega gospodarja«. V življenju je pretrpela več hudega kot dobrega, toda vse je prenašala z vdanostjo v voljo božjo. Zadnji čas je bolela na vodenici in naduhi. Tudi na njej se je izpolnil stari pregovor, ki pravi, da naduha spravi človeka od kruha. Hude bolečine je dobra žena trpela s čudovito potrpežljivostjo. Pokojnica je bila v času bolezni večkrat previdena s sv. zakramenti. Vdana v voljo božjo se je bolnica iz ormoške bolnišnice, kjer je iskala pomoči, vrnila domov, kjer je, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb se je vršil dne 8. januarja ob številni udeležbi znancev in prijateljev, ki so jo kljub slabemu vremenu v obilnem številu spremili na zadnji poti. Blagi pokojnici naj sveti večna luč, žalujočo hčerko in njenega dobrega moža pa naj tolaži zavest, da se bomo enkrat vsi združili v srečnem večnem življenju!

Polenšak pri Ptuj. Snega in zime nam je ljuba narava podarila dovolj. — Prva v tem letu je odšla po boljše plačilo 77 let stara žena Marija Brumen iz Zamenje. Zadnji petek smo jo spremljali tja na kraj večnega miru, kamor so usmerjeni koraki nas vseh, ki še tu na tem bornem svetu garamo, od vseh strani stiskani od te prešmentane krize. — Kljub našim težkim časom lahko pošljemo v svet veselo predpustno radio-poročilo, da imamo na oklicih že tri mlade in brhke parčke. Sosedni dopisnik iz Cvetkovec je morda mislil, da Polenšani nimamo zadosti zakonodajnih kandidatov, pa nas je zato povabil na ogled. O joj, pa še koliko jih imamo! Še njemu bi, ako je neoženjen, eno odstopili, prav fletno in veselo.

Matere so za presojo bodočnosti otrok mnogo — mnogo bolj dalekovidne nego očetje, kateri jemljejo življenske poklice bolj iz praktične ter udobne strani. Pasarič Katički ni bil po godu, sama ni znala zakaj. Nekaj nevidnega jo je odvrčalo, da — odbijalo od njega in takemu odvratnemu srčnemu pojavu ni bilo pripisovati nič dobrega.

Vinko se niti zdaleč ni mogel primerjati z imanjem ter ugledom Stenjevčana, vendar bi mu bila zaupala mati edinko brez najmanjšega pomisleka ter ugovora.

Potoke solz je tiščala iz dobre matere negotovost: Kak in kako dalekosežen udarec bo strašna očetova barantija z usodo otroka za Veroniko ter Vinka?

Materina dolžnost ji je narekovala, da vsaj namigne hčerki, komu je bil namenjen Pasaričev obisk. Nekaj jo je tiščalo za grlo, da je imela le solze brez — besed. Odlašala je z nad vse mučno, za njo grozno zadevo, upajoč na kak nenavaden preokret, katerega ji bo mogoče naklonila njena tolažnica svetogorska Mati božja.

Po sklenjeni kupčiji si je žvižgal Vinko radostno preko Sotle proti Kraljevcu, hoteč stopiti smelo pred

gazdo Katiča in mu dokazati črno na belem kupljeno Lipšinetovo posest.

Na povratu je srečal dobrega znanca Majdakovca Johana, ki se je vračal iz Zagreba, kamor je nosil kosti, nazaj na Bizeljsko.

Majdak je bil po krajih od Bizeljskega do Zagreba pol stoletja nekaj deseti brat. Povsod doma, nikjer stalno, pameten in prismojen, resen in šaljiv, delaven ter len. Nekaj časa je pomagal z vso pridnostjo pri kaki hiši pri vsakem delu, kar naenkrat ga je nekaj ugriznilo, vrečo na ramo in hajdi nabirat kosti za Zagreb. Za kostno smrdljivo ropotijo je skupil le malenkost, ki pa je bila po lastnem povdanku njegov življenski poklic. Včasih je zbral po več težkih vreč kosti, jih oprtal preko ram in jih vlekel liki močan osel v teži do 100 kg peš v Zagreb. Mudilo se mu ni s tovorom in je bilo vseno, kedaj je bil z robo na cilju.

Majdaka ne smemo prištevati med nadležne berače. Ne! Njemu je vsakdo rad postregel brez prošenj in moledovanj v nadi, da bo od dobričine zvedel kako novico, kaj posebno zanimivega od te ali one hiše, ali mu bo zaupal kako naročilo za Zagreb ali kak drug kraj.

Opisani postopek igra eno najbolj važnih vlog pri tvorbi ledenikov.

Največja godbena prireditelj

minulega stoletja je bil 7. nov. 1836 koncert v cesarski zimski jahalni šoli na Dunaju. Pri izvajanju oratorija »Paulus« je sodelovalo 1000 umetnikov. Izven solstov 700 kornih pevcev, 118 goslačev, 48 godbenikov na brač in 41 čelistov.

Človeška velikost in kenska žima.

V Severni Ameriki v Illinois živi 16leten fant, ki je visok 2,1 m. V Kentucky kažejo konja, kojega rep je dolg 5,8 in griva 3,66 m.